

- Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Övriga nämnder
Förvaltning

Finansföreskrifter med riktlinjer för riskhantering

Finansföreskrifterna är fastställda av kommunfullmäktige 2020-06-17 § 133

Riktlinjerna för riskhantering är fastställda av kommunstyrelsen 2020-06-02 § 155

Innehåll

FINANSFÖRESKRIFTER	1
1. Finansföreskrifternas syfte och omfattning	1
2. Övergripande mål för finansverksamheten	1
3. Organisation av finansförvaltningen	1
3.1 Samordning av kommunkoncernens finansförvaltning	1
3.2 Fördelning av ansvar och befogenheter	2
3.2.1 Kommunfullmäktige	2
3.2.2 Kommunstyrelsen	2
3.2.3 Jönköpings Rådhus AB:s styrelse	2
3.2.4 Stadskontoret	3
3.2.5 De kommunala nämnderna och förvaltningarna	3
3.2.6 De kommunala bolagens styrelser	3
3.2.7 Finanskommittén	3
4. Likviditetsförvaltning	3
4.1 Likvida medel	3
4.2 Mål	3
4.3 Likviditetsplanering	4
4.4 Likviditetsrisk	4
4.5 Koncernkonto	4
5. Placering	4
5.1 Mål	4
5.2 Förvaltning av pensionsmedel	4
5.3 Förvaltning av donationsmedel	5
5.4 Utlåning	5
6 Upplåning	5
6.1 Mål	6
6.2 Risker	6
6.2.1 Ränterisk	6
6.2.2 Finansieringsrisk	6
6.2.3 Motpartsrisk	6
6.2.4 Valutarisk	7
6.3 Derivatinstrument	7
6.4 Leasing	7
6.4.1 Finansiell leasing	7
6.4.2 Operationell leasing	7
7. Valutarisk vid betalning	7
8. Borgen och garantier	8
8.1 Borgen avseende koncernen Jönköpings Rådhus AB	8

8.2 Borgen till stiftelser	8
8.3 Borgen till föreningar	8
8.4 Borgen till bostadsförsörjning	8
8.5 Borgen till enskild näringsidkare	8
8.6 Garantier.....	8
9. Internkontroll.....	9
9.1 Behöriga personer	9
9.2 Funktionsåtskillnad	9
9.3 Personoberoende	9
9.4 Beslutsunderlag.....	9
9.5 Finanshanteringssystem	9
10. Rapportering	9
RIKTLINJER FÖR RISKHANTERING	1
1. Likviditetsrisk.....	1
2. Ränterisk.....	1
3. Finansieringsrisk.....	2
4. Motpartsrisk	2
5. Valutarisk	3
6. Derivatinstrument.....	3
7. Operativ risk.....	4
BILAGA	5
Definitioner	5

FINANSFÖRESKRIFTER

1. Syfte och omfattning

Finansföreskrifterna anger övergripande regler för hur finansverksamheten i Jönköpings kommun och koncernen Jönköpings Rådhus AB, dvs i kommunkoncernen, ska bedrivas och rapporteras. Med finansverksamhet avses skuld- och tillgångsförvaltning, likviditetsförvaltning, valutahantering samt borgen och garantier.

Syftet med Finansföreskrifterna är att skapa enhetliga mål och riktlinjer samt en tydlig ansvarsfördelning för finanshanteringen. Finansföreskrifterna ska ange ramar för det finansiella risktagandet och därmed underlätta arbetet med finansiell risk och minska de ekonomiska konsekvenser som de finansiella riskerna kan medföra.

Finansföreskrifterna ska vid behov, dock minst en gång per mandatperiod, omprövas av kommunfullmäktige.

Med utgångspunkt från de av kommunfullmäktige beslutade Finansföreskrifterna ska kommunstyrelsen fastställa närmare riktlinjer för det finansiella risktagandet i form av en Riktlinjer för riskhantering. Beslut om ändringar i Riktlinjerna för riskhantering ska anmälas till kommunfullmäktige.

2. Övergripande målsättning

Inom ramen för kommunallagens bestämmelser och dessa föreskrifter ska på lång sikt kommunkoncernens upplåning ske till så låg kostnad som möjligt och de egna medlen placeras så att god avkastning erhålls.

Kommunkoncernens finansverksamhet ska drivas så att den medverkar till att säkerställa koncernens betalningsförmåga på kort och lång sikt.

Finansverksamheten ska genomföras på ett säkert och effektivt sätt utan spekulativa inslag. Kommunkoncernen ska ha en låg riskprofil.

Finansverksamheten ska medverka till att kapitalanskaffning och kapitalanvändning i kommunen och de kommunala bolagen blir effektiv.

Med beaktande av de riskbegränsningar som anges i föreskrifterna och i Riktlinjerna för riskhantering är målsättningen att uppnå bästa möjliga finansnetto för kommunkoncernen

3. Organisation av finansförvaltningen

3.1 Samordning av kommunkoncernens finansförvaltning

För att hantera kommunkoncernens ekonomi effektivt ska kommunen på det sätt och inom de ramar kommunfullmäktige beslutar samordna de finansiella frågorna för de enheter som ingår i kommunkoncernen.

Samordningen mellan kommunen och de kommunala bolagen regleras i dessa föreskrifter och i ägardirektiv till bolagen.

Samordningen ger möjlighet till en effektiv finansförvaltning bl a genom att:

- Upplåning sker i stora volymer vilket innebär intresse från fler aktörer, vilket i sin tur ger möjlighet till en lägre upplåningskostnad.
- Kommunens höga kreditvärdighet kommer hela kommunkoncernen till del.
- Ekonomiska vinster genom att in- och utbetalningar inom koncernen kvittas mot varandra ("nettning") och genom att likviditetsreserver nyttjas inom koncernen.
- Kommunkoncernen uppträder som *en* aktör på finansmarknaden.
- Finansiell kompetens kan upprätthållas.

Strategiska frågor rörande kommunkoncernens finansiella verksamhet ska förankras i en rådgivande samarbetskommitté med representanter från de kommunala bolagen och från stadskontorets finans- och bolagsavdelning. Gruppen ska träffas minst två gånger per år.

3.2 Fördelning av ansvar och befogenheter

3.2.1 Kommunfullmäktige

- Fastställer Finansföreskrifter för Jönköpings kommun och koncernen Jönköpings Rådhus AB.
- Fastställer i samband med budgetbeslut ram för kommunens upplåning.
- Följer årligen utvecklingen inom finansverksamheten genom årsbokslutet.

3.2.2 Kommunstyrelsen

- Ansvarar för kommunens finansförvaltning i enlighet med av kommunfullmäktige fastställda finansföreskrifter
- Fastställer ramar för finansiella risker i form av Riktlinjer för riskhantering.
- Följer löpande kommunens finansiella risksituation genom finansiell rapportering.
- Fastställer delegationsordning för finansverksamheten avseende kommunen.
- Beslutar om tillfälliga avvikelser från Finansföreskrifterna om särskilda skäl föreligger.

3.2.3 Jönköpings Rådhus AB:s styrelse

- Ansvarar för att finansverksamheten inom koncernen Jönköpings Rådhus AB bedrivs enligt av kommunfullmäktige fastställda Finansföreskrifter.
- Ansvarar för att finansverksamheten inom koncernen Jönköpings Rådhus AB samordnas.
- Följer löpande koncernens finansiella risksituation genom finansiell rapportering.
- Håller kommunstyrelsen informerad om koncernens finansiella risksituation.
- Godkänner nya motparter och nya finansiella instrument inom ramen för Finansföreskrifterna.
- Fastställer delegationsordning för finansverksamheten avseende moderbolag

3.2.4 Stadskontoret

- Hanterar den löpande finansförvaltningen avseende kommunen och koncernen Jönköpings Rådhus AB.
- Handlägger övergripande frågor rörande Cash Management (likviditetshantering) inom kommunen.
- Svarar för den finansiella rapporteringen till kommunstyrelsen och Jönköpings Rådhus AB.
- Initierar och utarbetar förslag till uppdatering av Finansföreskrifterna.
- Företräder kommunen gentemot banker och andra finansiella företag.
- Bevakar löpande den finansiella marknaden.

3.2.5 De kommunala nämnderna och förvaltningarna

- Ska i de delar de är berörda följa reglerna i Finansföreskrifterna med riktlinjer för riskhantering

3.2.6 De kommunala bolagens styrelser

- Ansvarar för bolagets finansiella verksamhet och finansiella risker i enlighet med Aktiebolagslagen.
- Ansvarar för att bolaget följer av kommunfullmäktige fastställda finansföreskrifter med Riktlinjer för riskhantering samt gällande ägardirektiv avseende finansverksamheten.

3.2.7 Finanskommittén

- Ska utveckla kommunkoncernens finansstrategi och tillvarata intressen för samtliga parter som ingår i den finansiella samordningen.

4. Likviditetsförvaltning

4.1 Likvida medel

Med likvida medel avses kontanta medel, dvs bankkonton samt bank- och plusgiro, placerade medel som kan frigöras inom två bankdagar samt outnyttjade, kontrakterade checkräkningskrediter och lånelöften.

4.2 Mål

Målet för likviditetsförvaltningen är att kommunkoncernen alltid ska ha en tillfredsställande betalningsberedskap.

Kommunkoncernens andel kontanta medel i form av medel på bankkonton samt bank- och plusgiro samt placerade medel skall vara så låg som möjligt. Överskottslikviditet ska i första hand användas för att återbetala utestående krediter.

Om ett enskilt bolag har ett känt framtida finansieringsbehov och aktuell räntenivå bedöms gynnsam kan bolaget tillfälligt öka sina likvida medel istället för att amortera på befintlig upplåning.

4.3 Likviditetsplanering

Till grund för bedömning av betalningsberedskapen på kort och lång sikt och som underlag för beslut om upplåning och placering av likvida medel ska stadskontorets finans- och bolagsavdelning upprätta likviditetsplanering. Som underlag för denna planering ska bolagen lämna de uppgifter stadskontoret begär.

4.4 Likviditetsrisk

Med *likviditetsrisk* avses risken att inte ha likvida medel för förutsedda och oförutsedda betalningar.

Betalningsmöjligheter ska tillförsäkras förutom av kontanta medel också genom avtal med banker i form av löpande checkkrediter och andra kortfristiga kreditlöften.

4.5 Koncernkonto

Kommunen och samtliga bolag ska vara anslutna till kommunkoncernens finansiella koncernkonto. Koncernkontot skall administreras av Jönköpings Rådhus AB.

Bolagens behov av kortfristiga krediter liksom placering av likviditetsöverskott ska i första hand ske inom ramen för det finansiella koncernkontot.

5. Placering

Som huvudregel gäller att placeringsverksamhet ej ska förekomma inom kommunkoncernen. Istället skall tillgängligt utrymme användas för att minska den externa upplåningen.

Normala likviditetsöverskott för kommunen eller bolag ska som angivits ovan i första hand placeras inom ramen för det finansiella koncernkontot. Om större likviditetsöverskott inte kan regleras mot upplåning ska i första hand placering ske inom kommunkoncernen. Om kommunkoncernen totalt sett har ett tillfälligt likviditetsöverskott ska detta placeras som bankinlåning, i av staten emitterade kortfristiga instrument, i bank- eller i kommuncertifikat. I de fall långfristig placering, dock ej längre än 18 månader, bedöms mer lönsam kan medel placeras i av staten emitterade obligationer, i bankobligationer eller i kommunobligationer.

5.1 Mål

Målet för placeringsverksamheten ska vara att erhålla bästa möjliga förräntning till låg risk.

5.2 Förvaltning av pensionsmedel

De medel som årligen avsätts i kommunens balansräkning för framtida pensionsåtaganden ska disponeras i form av återlån. Detta innebär att kommunen minskar sin externa upplåning i motsvarande omfattning.

Bolagens avsättningar för pensioner ska hanteras på motsvarande sätt.

5.3 Förvaltning av donationsmedel

Förvaltningen av under kommunens vård ställda donationsmedel ska ske enligt särskild av kommunfullmäktige fastställd policy.

5.4 Utlåning

Utlåning från kommunen till låntagare utanför kommunkoncernen får endast ske efter särskilt beslut i kommunfullmäktige alternativt kommunstyrelsen enligt reglemente.

Utlåning från kommunen till bolag inom koncernen får endast ske efter särskilt beslut i kommunfullmäktige.

Vidareutlåning till Jönköpings Rådhus AB av lån upptagna inom ramen för kommunens kom-muncertifikatsprogram och MTN-program (obligationsprogram) får ske enligt gällande dele-gation.

Utlåning från bolagen får endast ske till Jönköpings Rådhus AB, kommunen samt efter sam-råd med stadskontorets finans- och bolagsavdelning till hel- eller majoritetsägt dotterbolag. Utlåningen ska ske till marknadsmässiga villkor.

Utlåning får ske från Jönköpings Rådhus AB till leasegivare som ett led i uppgörelse om fi-nansiell leasing där bolag i koncernen är leasetagare. Utlåningen utgör hela eller del av lease-givarens refinansiering. Leasingobjektet skall utgöra säkerhet för lånet.

Utlåning från Jönköpings Rådhus AB får i övrigt endast ske till koncernens dotterbolag och till kommunen. Utlåningen ska ske till marknadsmässiga villkor.

6 Upplåning

Upplåning får genomföras för långfristig finansiering eller för att trygga kommunkoncernens kortfristiga betalningsberedskap. Upplåning som uteslutande syftar till att skaffa medel för placering med ränteförtjänst (arbitrageaffär) är inte tillåtet.

Konkurrensen i upplåningen ska upprätthållas. Vid upphandling skall därför förfrågan ske hos flera kreditgivare.

Upplåning i utländsk valuta får ske.

Bolagens kapitalbehov ska tillgodoses av Jönköpings Rådhus AB genom ”internbanksverk-samhet”, vilket innebär att Jönköpings Rådhus AB gör upplåning hos extern kreditgivare, vi-dareförmedlar lån upptagna inom ramen för kommunens obligations- och certifikatsprogram eller vidareförmedlar lån från annat bolag i koncernen. Vidareutlåning sker till dotterbolagen via internreverser.

Jönköpings Rådhus AB ska i internbanksverksamheten endast direkt vidareförmedla lån från extern kreditgivare, kommunen eller annat bolag i koncernen. Extern kreditgivares Allmänna villkor gäller även vid vidareutlåningen. Räntan vid vidareutlåningen utgörs av den externa räntan med ett påslag för borgensavgift enligt punkt 8.1. inkluderande Jönköpings Rådhus AB:s omkostnader samt kommunens omkostnader för obligations- och certifikatprogram. Den del av påslaget som avser internbankens omkostnader fastställs av Jönköpings Rådhus AB:s styrelse medan den del som avser kommunens omkostnader för obligations- och certifikatpro-gram fastställs av kommunstyrelsen.

Jönköpings kommun har gått i borgen såsom för egen skuld för upplåning som görs av eller via Jönköpings Rådhus AB.

6.1 Mål

Målet för upplåningsverksamheten är att alltid kunna göra erforderlig ny- och refinansiering. Detta ska ske till bästa ränta utifrån fastställd riskbegränsning.

6.2 Risker

Upplåningsverksamheten innefattar ett antal finansiella risker. Nedan definieras dessa risker och övergripande målsättningar för risktagandet slås fast. Närmare ramar för risktagandet återfinns i av kommunstyrelsen fastställda Riktlinjer för riskhantering.

6.2.1 Ränterisk

Med *ränterisk* avses risken att räntekostnaderna ökar mer än önskvärt vid en förändring av marknadsräntan.

Som en del av kommunkoncernens ränteriskhantering ingår att teckna derivatinstrument i säkringssyfte som kan ersättas eller överflyttas till andra derivatinstrument med syfte att åstadkomma en jämn och stabil räntekostnad över tid.

Ränterisken ska i första hand hanteras genom spridning av räntebindningstiderna.

6.2.2 Finansieringsrisk

Med *finansieringsrisk* avses att medel inte kan lånas upp eller bara kan lånas upp till kraftigt ökade priser.

Finansieringsrisken ska begränsas genom att

- det finns erforderliga kreditlöften
- låneportföljen har god spridning i sin förfallostruktur
- beroendet av en finansieringskälla ej är för stort

6.2.3 Motpartsrisk

Med *motpartsrisk* avses risken att en motpart inte fullgör sina förpliktelser.

Motpartsrisken ska begränsas genom att

- endast ha motparter med god kreditvärdighet
- upplåningen från en enskild kreditgivare begränsas

6.2.4 Valutarisk

Med *valutarisk* avses risken att kronans värde försämras i förhållande till andra valutor.

All valutarisk i samband med upplåning ska elimineras.

6.3 Derivatinstrument

Ovannämnda risker ska, när så är lämpligt, begränsas genom användning av derivatinstrument. Dessa får dock endast användas för att skydda en reell underliggande upplåning.

Derivatinstrument är finansiella instrument vars värde eller pris baseras på värdet av ett underliggande värdepapper. Exempel på derivatinstrument är terminer, optioner och swappar.

(Se definitioner i bilaga till Riktlinjer för riskhantering).

6.4 Leasing

6.4.1 Finansiell leasing

Ett finansiellt leasingavtal är ett avtal som innebär att leasetagaren trots att denne inte har den legala äganderätten till leasingobjektet i allt väsentligt åtnjuter de ekonomiska förmåner och bär de ekonomiska risker som är hänförliga till objektet. Finansiell leasing ska endast ses som en finansieringsform.

Finansiell leasing jämföras med upplåning och omfattas av reglerna för upplåning i denna policy.

6.4.2 Operationell leasing

Vid operationell leasing tar leasegivaren större delen av de risker och förmåner som är förknippade med ägandet av objektet. Denna leasingform användes främst vid finansiering av leasingbilar och kontorsmaskiner.

Operationell leasing i kommunens verksamhet ska regleras i kommunens upphandlingspolicy. Styrelsen i respektive bolag skall utfärda riktlinjer hur operationell leasing skall hanteras i den egna organisationen.

7. Valutarisk vid betalning

Valutarisk uppkommer förutom vid upplåning i utländsk valuta (se 6.2.4) även vid kontrakt om inköp av varor och tjänster med framtida betalning i utländsk valuta.

Valutarisker vid framtida betalning i utländsk valuta ska begränsas.

8. Borgen och garantier

8.1 Borgen avseende koncernen Jönköpings Rådhus AB

Kommunal borgen beslutas av kommunfullmäktige och lämnas endast till moderbolaget Jönköpings Rådhus AB. För vidareutlåning till dotterbolagen utgår en årlig borgensavgift på utnyttjad borgen enligt följande.

Faktiskt borgensåtagande definieras som lånestock, exklusive bolagens checkräkningskredit i anknytning till kommunens koncernkontosystem i bank, men inklusive leasingavtal eller andra liknande avtal som kommunen genom särskilda beslut i kommunfullmäktige borgar för, per den 1 januari och 1 juli varje avgiftsår.

Borgensavgiften beräknas genom att borgensåtagandet multipliceras med procentsatsen för avgiften. Borgensavgiften utgår för Vätterhem och Junehem med 0,36%, för Jönköping Energi-koncernen med 0,37% medan för övriga bolag med 0,38%. För de bolag som har obelånade pantbrev ges en rabatt om 0,05% på summan av pantbrevsstocken. Avgiften faktureras bolagen med förfall per den 30 juni och 31 december avgiftsåret.

Bolagen har inte rätt att gå i borgen för andra juridiska personers skulder.

8.2 Borgen till stiftelser

Kommunal borgen kan lämnas till stiftelser i vilka Jönköpings kommun utser mer än hälften av styrelseledamöterna efter prövning i varje enskilt ärende.

8.3 Borgen till föreningar

Kommunal borgen lämnas inte till föreningar och motsvarande.

Borgen kan dock beviljas för att skydda en befintlig borgen.

8.4 Borgen till bostadsförsörjning

Kommunal borgen för bostadsförsörjning, exkl koncernen Jönköpings Rådhus AB, lämnas inte.

Borgen kan dock beviljas för att skydda en befintlig borgen.

8.5 Borgen till enskild näringsidkare

Kommunallagen föreskriver att borgen till enskild näringsidkare i princip inte kan beviljas.

8.6 Garantier

Enligt kommunallagen får kommunen inte upplåta panträtt i sin egendom som säkerhet för en fordran.

Bolagen får ej lämna pant i sin egendom.

Garantier får normalt bara lämnas för löpande verksamhet. Om garantier lämnas skall stads-kontorets finansavdelning omgående informeras.

9. Internkontroll

9.1 Behöriga personer

Kommunstyrelsen respektive styrelserna i bolagen ska utse de personer som i kommunens respektive bolagets namn och med bindande verkan har rätt att göra finansiella affärer.

9.2 Funktionsåtskillnad

För att öka säkerheten vid affärstransaktioner ska det finnas en uppdelning mellan dem som verkställer affärer och dem som kontrollerar och bokför affärer.

9.3 Personoberoende

I syfte att upprätthålla kompetens samt god kvalitet inom de områden som faller inom finansfunktionen bör flera personer kunna utföra och granska arbetet.

9.4 Beslutsunderlag

Ett internt beslutsunderlag ska upprättas vid samtliga affärer. Underlaget ska vara underskrivet av två behöriga personer.

9.5 Finanshanteringssystem

För att kunna arbeta effektivt samt för att säkerställa god intern och extern kontroll och uppföljning av den finansiella verksamheten ska kommunens finansfunktion använda för ändamålet adekvat IT-baserat finanshanteringssystem.

10. Rapportering

För att ge kommunens ledning kontinuerlig information som rör finansförvaltningens utveckling ska ett väl fungerande rapportsystem finnas.

En finansiell rapport avseende kommunen ska lämnas till kommunstyrelsen i anslutning till kommunens budgetuppföljningsrapporter. Dessutom ska rapportering ske i delårsrapport och årsredovisning.

Vad gäller koncernen Jönköpings Rådhus AB ska rapportering ske till kommunstyrelsen vid tre tillfällen under verksamhetsåret vartill kommer rapportering i koncernens delårsrapport och årsredovisning.

Kommunkoncernens totala finansiella verksamhet avrapporteras till kommunstyrelsen i kommunens delårsrapport och årsredovisning.

Rapporteringen ska minst innehålla de uppgifter som framgår av Riktlinjer för riskhantering.

Rapporteringen inom respektive bolag ska regleras i Instruktion för ekonomisk rapportering enl ABL kap 8, § 5.

Bolagen ska lämna rapportering till stadskontoret enligt stadskontorets anvisning.

RIKTLINJER FÖR RISKHANTERING

Dessa Riktlinjer för riskhantering utgör den finansiella ”riskram” som kommunen och koncernen Jönköpings Rådhus AB ska hålla sig inom.

Eventuella avsteg från dessa riktlinjer får endast vara i avsikt att ytterligare begränsa risken och ska ske i samråd med stadskontoret (finanschefen). Uppfylls inte de antagna riktlinjerna skall bolag inom koncernen Jönköpings Rådhus AB skyndsamt anpassa sin finansverksamhet.

1. Likviditetsrisk

Med *likviditetsrisk* avses risken att inte ha likvida medel för förutsedda och oförutsedda betalningar.

För att säkerställa kommunkoncernens betalningsberedskap ska vid varje tillfälle finnas likvida medel motsvarande minst 5 % av för året budgeterade kostnader, inkl finansiella kostnader.

Med likvida medel avses medel på bankkonton samt bank- och plusgiro, placerade medel som kan frigöras inom två bankdagar samt outnyttjade, kontrakterade checkräkningskrediter och lånelöften.

Denna punkt gäller endast den centrala finansfunktionen.

2. Ränterisk

Med *ränterisk* avses risken att räntekostnaderna ökar mer än önskvärt vid en förändring av marknadsräntan.

För att begränsa ränterisken gäller följande:

- Låneportföljen, inkl derivat, ska ha en genomsnittlig räntebindningstid i intervallet 1,5 till 4,5 år.
- Högst 40 % av låneportföljen, inkl derivat, får i normalfallet vara utan räntebindning eller med räntebindning kortare än 3 månader inkl återstående löptid till förfall. Enskilt bolag får, efter godkännande från centrala finansfunktionen, ha en större andel än angivna 40 % under förutsättning att finansnettot är mindre än 20 % av nettoomsättningen.
- Räntebindningstiden för enskilda lån och derivat får inte överstiga 10 år.
- Räntebindningstiden som avser långsiktigt lån knutet till ett enskilt objekt får inte överstiga 15 år.

Dessa punkter gäller för den centrala finansfunktionen, bolag som helhet i underkoncerner samt övriga enskilda bolag.

3. Finansieringsrisk

Med *finansieringsrisk* avses risken att medel inte kan lånas upp eller bara kan lånas upp till kraftigt ökade priser.

För att begränsa finansieringsrisken gäller följande:

- Minst 50 % av de närmaste 3 månaders kalkylerade ny- och refinansieringsbehov ska täckas genom tillgång till likvida medel eller kreditlöften.
- Högst 50 % av låne- och kreditlöftesvolymen får förfalla under kommande 12 månaders period.
- Dessa låne- och kreditlöften ska finnas hos minst tre olika kreditgivare.

Ovanstående punkter gäller endast den centrala finansfunktionen.

- Högst 40 % av låneskulden får förfalla till betalning under kommande 12 månaders period.
- Låneportföljens genomsnittliga återstående löptid ska inte understiga 2,5 år.

Dessa punkter gäller för den centrala finansfunktionen, bolag som helhet i underkoncerner samt övriga enskilda bolag.

4. Motpartsrisk

Med *motpartsrisk* avses risken att en motpart inte fullgör sina förpliktelser.

För att begränsa motpartsrisken gäller följande:

- Ingen enskild kreditgivare, med undantag för Kommuninvest, får ha mer än 40 % av kommunkoncernens totala låneportfölj.
- Kommuninvest i Sverige AB får ha högst 75 % av kommunkoncernens totala låneportfölj.
- Högst 50 % av den samlade motpartsrisken i swapavtal får finnas hos en enskild motpart.
- Godkända motparter vid extern upplåning och derivat är:
  - Swedbank
  - Handelsbanken
  - Nordea
  - SBAB
  - Skandinaviska Enskilda Banken
  - Danske Bank
  - Svensk Exportkredit
  - Kommuninvest i Sverige AB
  - Nordiska Investeringsbanken (NIB)
  - Europeiska Investeringsbanken (EIB)
- Övriga godkända motparter är, efter särskild prövning i Jönköpings Rådhus AB:s styrelse:
  - Svenska kommuner och landsting
  - Övriga svenska banker, försäkringsinstitut och bostadslåneinstitut
  - Utländska banker eller finansinstitut om upplåningen sker med tillämpning av svensk lag.

Motparten ska ha lägst A (Standard&Poor's) eller A3 (Moody's) avseende lång kreditvärdighet. För kort placering gäller kreditinstitut med kort kreditvärdighet lägst A-2 (Standard&Poor's) eller P-2(Moody's).

- Ovannämnda gäller ej upplåning inom ramen för kommunens MTN- och certifikats-program.
- Godkända motparter vid extern placering är:
  - Svenska staten
  - Svenska kommuner och landsting
  - Svenska banker med lägst A (Standard&Poor's) eller A3 (Moody's) avseende lång kreditvärdighet med statlig insättningsgaranti. För kort placering gäller kreditinstitut med kort kreditvärdighet lägst A-2 (Standard&Poor's) eller P-2(Moody's) med statlig insättningsgaranti.

Denna punkt gäller endast den centrala finansfunktionen.

5. Valutarisk

Med *valutarisk* avses risken att kronans värde försämras i förhållande till andra valutor.

För att begränsa valutarisken gäller följande:

- All valutarisk i samband med upplåning ska elimineras.
- Valutarisk i samband med emission i utländsk valuta genom MTN-program skall valutasäkras.
- Inköp och försäljningar som görs i utländsk valuta, som för ett enskilt bolag eller för en förvaltning sammantaget överstiger ett värde motsvarande 500 tkr, ska valutasäkras.

Valutarisk i samband med elhandel ska regleras i särskild policy, som upprättas av Jönköping Energi AB. Jönköpings Rådhus AB skall beredas möjlighet att ta ställning innan slutligt beslut tas avseende policyn.

Dessa punkter gäller för den centrala finansfunktionen, bolagen som helhet i underkoncerner samt övriga enskilda bolag.

6. Derivatinstrument

Ovannämnda risker ska, när så bedöms lämpligt, begränsas genom användning av derivatinstrument. Med derivatinstrument avses finansiella instrument vars värde och pris baseras på värdet av ett underliggande värdepapper.

Derivatinstrument får endast användas för att skydda en reell underliggande upplåning eller betalningstransaktion.

Följande derivatinstrument är tillåtna i syfte att begränsa ränte- och valutarisk (se definitioner i bilaga):

- Ränteswap
- Caps och Floors (Räntetak och räntegolv)
- Räntetermin / FRA
- Köp av ränteoption

- Valutatermin
- Köp av valutaoption
- Valutaswap

För samtliga derivatinstrument gäller att de endast får användas under förutsättning att det finns en direkt koppling till underliggande position. Motparten ska vara godkänd enligt ovan.

Dessa punkter gäller för den centrala finansfunktionen, bolag totalt i underkoncerner samt övriga enskilda bolag.

7. Operativ risk

Med operativ risk avses risken att drabbas av förluster till följd av icke ändamålsenliga samt misslyckade processer orsakade av mänsklig faktor, felaktiga system eller externa händelser.

Den operativa risken skall reduceras genom att behöriga personer att utföra affärer och underteckna finansiella avtal i kommunens samt Jönköpings Rådhus AB:s namn ska framgå av delegationsordning och/eller särskilda beslut. Detta skall ske genom hög administrativ kvalitet i form av bl.a. tillräckliga resurser gällande personal, kompetens hos berörd personal, anpassade IT-system samt dokumenterade rutiner och processer.

Denna punkt gäller i första hand den centrala finansfunktionen.

BILAGA

Definitioner

Cap	Ett med option besläktat instrument, som innebär att låntagaren betalar en premie för rätten att inte behöva betala ränta över en viss nivå ("tak").
Floor	Ett med option besläktat instrument, som innebär att låntagaren åtar sig att betala en viss ränta även om marknadsräntan sjunker under denna nivå ("golvet").
FRA	Forward Rate Agreement. Avtal om upplåning till en förutbestämd ränta med start ett förutbestämt framtida datum.
Kommuncertifikat	Ett löpande skuldebrev utställt av kommunen med kortare löptid än 12 månader.
Köp av ränteoption	Ett avtal som ger innehavaren rätten men inte skyldigheten att på en i förhand bestämd dag låna till en förutbestämd ränta.
Köp av valutaoption	Ett avtal som ger innehavaren rätten men inte skyldigheten att på en i förhand bestämd dag köpa valuta till en förutbestämd kurs.
MTN-Program	Medium Term Note Program varunder kommunen ställer ut löpande skuldebrev så kallade MTN-obligationer med längre löptid.
Ränteswap	Ett avtal om byte av räntebetalningar från fast till rörlig ränta eller tvärt om över en bestämd tidsperiod. Inget byte av kapital sker mellan parterna, utan endast räntebetalningar.
Räntetermin	Ett avtal med skyldighet att låna upp respektive låna ut till en förutbestämd ränta på en i förhand bestämd dag. Terminskontrakt är bindande för bägge parter. FRA (Forward Rate Agreement) är en vanlig variant av detta slags instrument.
Valutaswap	Ett avtal om att byta betalningar av ränta och amorteringar/återbetalning i en valuta mot en annan valuta. Två parter byter således valutaexponering med varandra.
Valutetermin	Ett avtal med skyldighet att köpa respektive sälja valuta till en förutbestämd kurs på en i förhand bestämd dag. Terminskontrakt är bindande för bägge parter.